

ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ЕКООРІЄНТОВАНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ

Анотація. Розглянуто вектори застосування екоорієнтованих педагогічних технологій у закладах професійної (професійно-технічної) освіти аграрної галузі. Окреслено їх особливості, змістовні, інформаційно-предметні, процесуальні та результативні аспекти. Доведено, що використання екоорієнтованих педагогічних технологій дозволяє рухатися до прогнозованого завершального освітнього результату за умов суворої обґрунтованості кожного елемента та етапу навчання.

Ключові слова: екологізація, методи, кваліфіковані робітники, педагогічні технології, професійна підготовка.

Abstract. The vectors of application of eco-oriented pedagogical technologies in institutions of vocational (vocational) education in the agricultural sector are considered. Their features, content, information-subject, procedural and productive aspects are indicated. It has been proved that the use of eco-oriented pedagogical technologies allows moving towards a predictable final educational result with strict validity of each element and stage of education.

Key words: ecologization, methods, skilled workers, pedagogical technologies, professional training.

Проблема охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та їх відтворення за сучасних умов сьогодні набули глобального характеру. Відомо, що необхідність організації раціональної взаємодії людини й природи не обмежується окремою країною, а охоплює усю Землю, оскільки

руйнівний вплив на навколишнє середовище призводить до значного порушення екологічного балансу.

Значною мірою це стосується аграрної промисловості, ефективність функціонування якої забезпечує вирішення проблем якісних продуктів харчування, екології, захисту навколишнього середовища, розвитку сільської місцевості. За таких умов підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх фахівців аграрної галузі є одним із пріоритетних завдань системи сільськогосподарської освіти, бо аграрне виробництво потребує спеціалістів сучасного рівня, яке зумовило зростання уваги до проблеми готовності майбутніх фахівців до своєї професійної діяльності, зокрема її екоорієнтованого змісту й технологій, що використовуються.

Зростання соціальних стандартів, утвердження в населених пунктах селищного підпорядкування нових економічних відносин, формування особистості майбутнього фахівця аграрної галузі повинно проходити в напрямі більшої універсалізації, його здатності, за необхідності, визначити пріоритет діяльності, застосовуючи при цьому вже раніше засвоєні знання, набуті уміння і навички для подальшого їх розширення і поглиблення залежно від спрямування своєї майбутньої професійної діяльності.

Сьогодні на сільськогосподарських підприємствах встановлюється високотехнологічне устаткування, запроваджуються нові технології харчування тварин, вирощування рослинної продукції тощо. Тому сучасний фахівець повинен володіти уміннями, прийомами і методами впровадження передових технологій, забезпечувати оптимальний режим роботи виробничого устаткування, постійно поглиблювати знання з економіки, права, менеджменту, маркетингу, вміти організовувати юридичні відносини з господарствами; мати конкретні організаторські здібності, займатися підприємницькою діяльністю, володіти комунікативними якостями в роботі з людьми та економічними підходами до організації господарської діяльності; володіти екоорієнтованими технологіями для подальшого раціонального використання природних надбань.

Фундаменталізація сучасної професійної (професійно-технічної) освіти потребує зміцнення та поглиблення природознавчого аспекту в освітньому процесі своїх закладів [2, с. 19]. Професійний цикл навчальних дисциплін формує знання, уміння і навички, що відповідають конкретним професійним функціям майбутнього кваліфікованого робітника аграрної галузі і повинен бути заключним етапом процесу професійної підготовки майбутніх фахівців, на якому знання, здобуті за весь період навчання, з'єднуються в єдину систему метазнання, пов'язаного із конкретною аграрною спеціальністю.

Отже, сучасний спеціаліст повинен не лише володіти своєю аграрною професією, а й орієнтуватися в складних економічних та соціальних проблемах, уміти аналізувати, прогнозувати та оцінювати наслідки своєї професійної діяльності в природоохоронній сфері. На передньому плані опиняється оволодіння не тільки професійними знаннями, а насамперед уміннями і навичками професійної діяльності [3].

Екологізація професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників аграрної галузі спрямована, зокрема на:

- доповнення змісту професійної підготовки еколого-валеологічною інформацією відповідно до специфіки навчальної дисципліни;
- посилення прикладної спрямованості змісту професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників аграрної галузі шляхом їх залучення до екологічної діяльності;
- зорієнтованість на розвиток у майбутніх кваліфікованих робітників аграрної галузі потреби та практичної готовності до екологічної діяльності у закладах професійної (професійно-технічної) освіти;
- використання сучасних екоорієнтованих педагогічних технологій у процесі вивчення дисциплін професійного циклу;
- активізація процесу формування екологічної компетентності майбутніх кваліфікованих робітників [1, с. 87].

Отже, щоб досягти позитивних результатів організації ефективного застосування екоорієнтованих технологій у закладах професійної (професійно-

технічної) освіти, необхідно, щоб викладачі активно включилися в навчальну роботу, тобто виявили стимул для посилення їхнього процесу мислення у викладацькій діяльності. Таким прийомом є створення, наприклад, проблемних ситуацій на уроці, що сприяє підтримці інтересу здобувачів освіти до змісту навчального матеріалу, загальним прийомам пізнавальних дій, формуючи тим позитивну мотивацію до навчання. Їх діяльність, яка не підкріплена належним чином пізнавальною потребою й інтересом, спрямована, головним чином, на зовнішні її атрибути, наприклад, на оцінку, тобто стає недостатньо ефективною. Це призводить до того, що, наприклад, процес навчання втрачає для них будь-яку цінність і проводиться поверхнево.

Список використаних джерел:

1. Гайдук О. В., Герлянд Т. М., Каленський А. А., Пятничук Т. В. Розроблення й застосування екоорієнтованих педагогічних технологій для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників будівельної, аграрної галузей та сфери ресторанного господарства: методичний посібник. Київ : ІПО НАПН України, 2022. 121 с.

2. Herliand T. Professional training of future skilled workers in professional (vocational) education schools based on modular and competence approach. *Scientific herald of the Institute of vocational education and training of NAES of Ukraine. Professional Pedagogics*. 2019. № 2(19). P. 18–23. <https://doi.org/10.32835 / 2223-5752.2019.19.18-23>

3. Radkevych V., Kravets S., Herliand T., Radkevych O. & Kozak A. Modern technologies in the development of professional competence in teachers from professional (vocational) education schools. *Journal of Physics: Conference Series, Volume 1840, XII International Conference on Mathematics, Science and Technology Education (ICon-MaSTEd 2020)* 15-17 October 2020, Kryvyi Rih, Ukraine. 2020. Vol. 1840. URL: <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1742-6596/1840/1/012041/pdf>